

הכתוב להימים

קטעים נבחרים ממכתביו ושיחותיו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

– הנהו בריוני –

וכאן קמה עליו צרה מבית, אשר לא הוזכרה לו ואפילו ברמז, באותן המקראות שמהם למד היאך לכלכל את צעדיו.

מהרסיך ומחריבין ממך יצאו, כפא דחטא נגרא- כף בזק שחקק האומן - בגווה נשרוף חרדלא- בתוכו ישרוף את לשונו ואת חכו בחרדל (פסחים כח).

הממונה על האוצרות בירושלים היה בן בטיח, בן אחותו של ר' יוחנן בן זכאי, וכדי להכניע את לב העם, עמד ושרף את כל האוצרות, שבכך יאלצו העם לחבור אל הבריונים שעמו, שהיתה דעתם נחושה להילחם עם הרומיים. (איכה רבה, א' ל"ב)

והוצרך ריב"ז ליתרון דעת, ולהפעיל את חכמתו שתחיה את בעליה, ולהכחיש לפני אחיינו, שהוא לא הגיב ב-וי כמקפיד על מעשה בן בטיח, וכמו שהלשינו עליו בפני בן בטיח, אלא תגובתו היתה **וה** כמסכים עמו, שמעתה מסרו העם את עצמם להילחם ברומיים.

ואמנם, ריב"ז שיוצא לאחר ג' ימים אל העם, ורואה אותם שולקין תבן ושותין את מימיו, מסיק מיד שאין סיכוי שאנשים חלושים אלו יוכלו לערוך מלחמה עם חילותיו של אספסינוס, וחובתו היא להיפגש עם אספסינוס הצר על ירושלים, ולבקש חנינה על עם ירושלים.

פוליטיקה | חילול שם שמים

ושבו מתחלל שם שמים בצורה מחפירה, שעל גדול הדור להיות מושפל וליטול עצה מאחיינו, ראש הבריונים, כיצד יצליח ליצא מן העיר ולהיפגש עם אספסינוס.

וההחלטה נופלת, להוציא את ריב"ז לדרכו האחרונה כששני תלמידיו המובהקים הנ"ל- ר' אליעזר הגדול ור' יהושע -מלוים את מיטתו הקלה, שהוטמן בה דבר מסריח, ובאבטחתו הצמודה של ראש הבריונים.

בביקורת המחסומים בקשו הבריונים, נתיניו של בן בטיח, לבצע "ודוא הריגה" בנפטר, ורק בטענותיו שלא יאמרו הרומיים על הבריונים: רבן דקרו! רבן דחפו! הואילו הם לפתוח את שערי העיר להלויתו של מי שהיה חשוב בעיני הכל כגדול הדור, ועתה אפילו מנין מלוים אין לו בדרכו האחרונה.

יש לנו רק לדמיין, את תחושתם של שני התלמידים המובהקים, היודעים את ערכו הרם של רבם הגדול [שלפחות ראוי לקרותו "מן שר התורה"] הנאלץ לשנות את חותם הקב"ה שהוא אמת (שבת נה). ולהתפלל עם עקשים, וליצא בצורה כה שקרית, מירושלים, להצלת כל בני העיר.

גדלות האדם | רק ע"י לימוד התורה

והרבי הגדול לא נגרע כי הוא זה ממנוחת נפשו ומרגיעתה, שהרי, לאחר שהניחוהו תלמידיו באחד מהכוכים המיועדים לקבורת מתים (איכה רבה, א' לב), יצא הוא לטייל בין חילותיו של אספסינוס, ומצאווה השומרים ונתנהו בבית כלא בעל שבע חדרים, כשהם דואגים להצפינו בשביעי הפנימי, שבו שררה חשיכה (עץ חיים- שם), ולמרות כן, עדכן אותם ריב"ז בשעה המדויקת שבוים ובליה, וזאת מתוך "שעונו" המדויק להפליא- **מפשוטיה** -היה מחזר על תלמודו, והיה יודע לו כמה דפין או הלכות הוא יכול להספיק בשעה אחת.

אדם, שמסר עצמו לחיילות רומי האדירים, אבד את הקשר עם בני עמו הנצורים בין חומות העיר, ובמיוחד עם תלמידיו ושומעי לקחו, מחזיק ראש לשנות ולגרוס את "תורה הרבה" שכללו אוצרותיו המלאים, לפי דיוק נפלא של הספק, לפי שעות ביום ובלייל, הלא למשמע אוזן תדאב

רבי יוחנן בן זכאי | להסתכל למציאות בעיניים

אחד מגדולי מוסרי השמועה ומעמידי התורה שקמו לעם ישראל הוא ר' יוחנן בן זכאי, שהעיד על עצמו (אות, ב' ח'): אם למדת תורה הרבה- אל תחזיק טובה לעצמך.

וה"הרבה" שזכה לו, מפורט בסוכה (כח). בבחינת "ואוצרותיהם אמלא"- דבר גדול ודבר קטן עיי"ש, וזכה למסור תורתו לחמשת תלמידיו, המה הבור סוד שאינו מאבד טיפה- ר' אליעזר הגדול, ואותו ש"אשרי יולדתו"- ר' יהושע בן חנניה ושאר תלמידיו.

למד הוא מהם, מהי לדעתם הדרך הישרה והטובה שידבק בה האדם, וכמו כן מהי הדרך הרעה שיתרחק ממנה האדם. וכמו כן מרגלה בפומיה דר' אליעזר, שראוי הוא לו לאדם להיות מתחמם כנגד אורן של חכמים שכל דבריהם כגחלי אש. (שם ט"ו-י')

ושמו נתון התורה ומסדר הדורות בימים שנסתלקה שכנה מישראל, ובית עולמים שנתפארו בו- נמסר ביד צר ואויב.

והוא החי כל ימיו על מאי ד"כתוב", ולפיכך תמה הוא על הזקנים המאריכים ימים בבבל, שהוא כנגד המקרא: "למען ירבו ימיכם... על האדמה אשר נשבע ה'", ולא נחה דעתו עד שאמרו לו שהם ממשיכי בית המדרש ומהמאחרים בישיבתו. (ברכות ח).

ולפיכך, גוער הוא בדלתות ההיכל, שהיו נפתחות מאלהין, מאז מ' שנה שקדמו לחורבן ואומר להם: היכל היכל! מפני מה אתה מבעית את עצמך, יודע אני בך שסופך עתיד ליחרב, שכן נתנבא עליך זכריה: פתח לבנון דלתיך- והוא בית המקדש המלבין עונותיהם של ישראל- (יומא לט:)

ובעוד שצדיק אחר הזוכה לעבוד בבית עולמים מחל להתענות מ' שנה כדי שלא יפול בידי האויבים (גיטין נו). ר' צדוק הכהן. ומרוב תעניותיו נשתנה צורתו לרעה, ובבואו לפני הקיסר קם ר' יוחנן מלא קומתו לפניו, ולפליאת הקיסר ששאלו מלפני "זקן מאוס" אתה עומד, עונה הוא לו, שלו- היה בעם ישראל צדיק נוסף כמותו לא היה אספסינוס ועם כפול באוכלוסין, מצליחים לכבוש את ירושלים. (איכה רבתי א' ל"ב)

אכן הוא עצמו דבק בידוע לו, ורק צופה מי הוא ה"אדיר" אשר הלבנון יפול בידו, שאין אדיר אלא מלך, ומהחל המצור הרומי על קרתא דשופריא, אף שהוא נמשך שלש שנים רצופות, יודע הוא, כי זה חשוב כאילו כבר נמסרה ירושלים בידו, לפי שנמנו להמליכו עליהם (גיטין נו: תוד"ה א').

הבריונים | מהרסיך ומחריבין - ממך יצאו!

כמנהיג וכרועה רוחני, בודק ר' יוחנן בן זכאי את חוסנה הכלכלי של עיר הקודש, ושמח הוא לשמוע, כי על פי הבטחת נגידי ועשירי העם, מוכנים הם לספק את צרכי העיר למשך כ"א השנים הבאות, הן בחיטים ושעורים, הן ביין ושמן והן בעצים להסקה ולהדלקה, ומאחר והצבא חייב לצעוד על קיבתו וכוחו הפיזי, יש עדיין מקום להחזיק מעמד להמשך המצור.

ופוק חזי מה בין בריוניו של בן בטיח שנתחלחלו מעצם המחשבה בחילול ה' שיאמרו שרבן דקרו ובריוני דידן חורטים על מגיניהם שכל מטרתם היא לדחות את רבותיהם מקפסולותיהם, ושיניחו לעשות שם ככל העולה על הוחם ולגלוש בכל אתר ואתר.

שאכתי לא עברינן ירדנא. (נדרים כב.)

1) **פסוק נט:** והפלא ה' את מכתך ואת מכות זרעך- הפלאה זו איני יודע מהו - כשהוא אומר לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא, הוי אומר **הפלאה זו תורה**. כדכתיב בסיפא דקרא, ואבדה חכמת חכמיו. (שבת קלח:) וזה יבוא כעונש על הנאמר בפסוק נח: אם לא תשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת... **ליראה** את השם הנכבד והנורא הזה.

ישעיה הנביא | כתב אישום חריף

אלא, ודאי שדבר ישעיה הנביא בדור שכולו מקיים המצוות, אך אין מקור קיום המצוות מכה יראת ה' טהורה, אלא מכה תכלית חיצונית המכריחם על כך, או מחמת יראת שום אדם המכריחם על העשיה שלא בטובתם, ודבר זה מביא לידי חילול השם, שהרי בוחן כליות ולבות יודע שאין עשייתם לשמה, ומענישים על רוע מחשבתם, ומאיך, הרואים אותם כלפי חוץ שהם עסוקים בתורה ולמרות כן נענשים, יקראו תגר על ה'.

והוסיף ישעיה (פרק כט יג-יד) לקרוא על דור מעין זה: יען כי נגש העם הזה- והיינו שהם מוכרחים ואנוסים בכל מעשיהם [בבחינה שנוגשים עומדים עליהם לילות מעשיהם] ואינם עושים מכה יראת ה' אמיתית, כי אם מיראת אנשים המכריחים אותם על העשיה, וסימן ההיכר לתופעה זו היא, שרק **בפי ובשפתיו כבדוני** אך לבם רחוק ממני, כי אי אפשר להכריח את האדם רק על דבר שפתים חיצוני ולא על עצם מהותו הפנימית, כי אין בכח אדם לידיע מסתוריו של חבירו.

ולפיכך יראתם אותו היא רק כמצות אנשים מלומדה, והיינו מצוה מן האנשים המכריחים אותו על העשיה ואינה מצות השם.

ועל זה מנבא ישעיה: **ואבדה חכמת חכמיו**- לא שהחכמים יאבדו מהדור, ולא שהם עצמם יהיו מנושלים מחכמתם, ואדרבא חכמתם מחיה אותם ככתוב והחכמה תחיה את בעליה, אלא **שהדור** כולו מנוע ומנושל מחכמת רבותיו, כי יתן ה' בלב החכמים **שלא ישמעו קולם** בחוץ, וכמאמר רז"ל (ברכות סג.) אם ראית **דור שאין התורה חביבה עליו**- כנס.

והיינו, אף בדור שלומדים תורה, אך לא מתוך חביבותה אלא מתוך תכלית דמיונית החביבה עליו, חובת החכמים לכונוס את דבריהם הנעימים ולא ללמד מוסר ותורה, שהרי לא יטו און לדבריהם, כי כל מעשיהם מן השפה ולחוץ.

וגם הבורא יסבב סיבות לאבד מן הדור את חכמת חכמיו, כי אין לו נחת רוח מתורה ומצוות כאלו. כי כל דבר הנעשה על צד ההכרח, אין בו שלימות, כי אם בסור המכריח ישוב לסורו. (כלי יקר-שם).

זיהוי התהליכים הפנימיים | תורת העונש יד

ועל כן, משכיל ריב"ז העשיר בתורה לידום בעת ההיא מפני הנחש והדרקון שהיה כרוך ולהוט לשלוט על החבית והמגדל, ולתפוס את ריב"ז בלשונו באם יאמר **וי** למעשה אחינו השורף את אוצרות ירושלים, והוא מחיה את עצמו בחכמתו האמיתית כשאומר **וה** ומנמק זאת שבכך יסכימו הכל להצטרף עם הבריונים להילחם ברומיים.

יודע הוא, שגם זה חלק מקללת "כי תבא", ועל כן יודע הוא לצפות להגשתה ואומר לעצמו, עד אימתי אתה מבעיט את עצמך על השפלת קרנה של גדלות בתורה, ורוממותה של חוצפה ועזות פנים, כי הרי זו הפלאה שידע רב בבבל לפרשה של תורה (שבת קלח:).

כשרבו בירושלים אנשים, ודור שאין התורה חביבה עליו מכה היתה תורת קל אלא מכה תאות הניצוח ורוממות הכחי ועונש יד שיש באפשרותם לנצח במלחמה את הרומיים, שוב כונס אני את עצמי ותורת, וממשיך בפשיטותי, שעל פיה יודע אני את השעון המדויק, גם בהיותי מטייל בין חיילות אספסינוס.

וכך היא דרכו של הלומד תורה הרבה ומבורך באוצרות מפקים מזן אל זן, לדעת לכנס דבריו מבני הדור, ואף משארי בשר שזו דרכם כסל למו, ולהכיר, כי הנחש והדרקון שגדלו מתוככי עמנו וכרוכים על החבית והמגדל, אף היא חלק מהקללה, **ואסור ואי אפשר** אפילו לגדולי הדור לנסות להסירו מעל גבי

נפשנו, עד היכן גדל כח ריכוזם של גדולי אומתנו ותוקף עוז שליטתם בתלמודם.

ועתה, עומד הוא בבושת פנים, ליתן תשובה והסבר לפשר התנהגותו הבלתי מובנת, חבית שקינן נחש בתוכה- כיצד עושיין לו. מגדל שקינן בו נחש כיצד עושיין (איכה רבת) אילו חבית של דבש, ודרקון כרוך ולהוט עליה, לא היו שוברין את החבית בשביל דרקון, כך היה לכם להשחית חומת העיר ולשורפה באש, כדי להשליך את הבריונים מתוכה. (גיטין נב.)

והוא בשלו: (איכה רבת) מביאין חובר, וחוברין בו את הנחש, ומניחין את החבית או את המגדל. [ולא כש"ס דילן, שביקרוהו על שתיקתו, וראו בזה סכלות, על שלא ענה להם, שמצפים היינו אולי נוכל להם להוציאם ממנה, ולהציל העיר ונשלים עמן]

וגם כאשר מתבקש ריב"ז לשאול משאלה מאספסינוס, הרי הוא מבקש בפה מלא שיניח את העיר וילך ממנה, נדחה הוא בעדינות בטענה שכל מה שהמליכוהו בני רומי הוא למטרה זו. [וגם זה שלא כש"ס דילן, שחזרו וציינו את איבוד חכמתו, על שלא בקש זאת מהקיסר].

המציאות העכשווית | כתובה כבר בתורה

והנה למדנו רבנו משה בפרושו לתורה (ויקרא כו טז): כי האלות- שבפרשת בחוקותי -ירמזו לגלות הראשון, כי בבית הראשון היו כל דברי הברית הזאת, הגלות והגאולה ממנו.

אבל הברית שבמשנה תורה, רמז לגלותנו זה, שהחלה בימי בית שני, שבאו עלינו עם רומי הרחוקים מעמנו מאד, וטיטוס מלא ספינות להשיבנו מצרים באוניות, ושהיו הרומיים מושלים בארצנו ולוקחים הבנים והבנות כרצונם, ועוד פרטים כמבואר בדבריו האמיתיים.

ומעתה, עומד גדול הדור, שכל מה "דכתיב" בקרא, ברור ונהיר לפניו כאספקלריה המאירה, ומסמן לעצמו כיצד כל צעד שכלול בתוכחת "כי תבא"- יוצא אל הפועל, בגזירת בורא כל העולמים, שכתב זאת בספר משנה תורה. (דברים כ"ח)

דוד
שאינ התורה
חביבה עליו
מכה היתה
תורת קל אלא מכה
תאות הניצוח
ורוממות הכוחי
ועוצם ידי
שיש באפשרותם
לנצח במלחמה
את הרומיים,
שוב אני כונס
את עצמי ותורת
וממשיך בפשיטותי.

א) **פסוק טו:** והיה אם לא תשמע בקול ה' אלקיך לשמור לעשות את כל מצותיו וחקותיו- לומר, כי מפני שיעברו על קצת מצוותיו, שלא ישמרו ויעשו את כולם יענשו, שכן היה בבית שני, שאנו בקיאים מהם שהיו עוסקין בתורה ובגמילות חסדים- מפני מה חרב, מפני שנאת חנם שהיתה בהם. (רמב"ן שם)

ב) **פסוק מט:** ישא ה' עליך גוי מרחוק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר-שבאו עליהם עם רומי הרחוקים מהם מאד, גוי אשר לא תשמע לשונו- מפני רוב ריחוקם מארצנו. (שם)

ג) **פסוק נו:** הרכה בך והענוגה אשר לא ניסתה כף רגלה הצג על הארץ- מרתא בת בייתוס עתירתא דירושלים הוה, שליפא מסאנא, אמרה, איפוק ואחזי אי משכחנא מידי למיכל, אייתיב לה פרש של גללי בהמה או גרוגרת דר' צדוק בכרעא ומתה- קרי עלה ריב"ז- הרכה בך והענוגה אשר לא נסתה כף רגלה. (גיטין נב.)

ד) **פסוק לב:** בניך ובנותיך נתונים לעם אחר... ואין לאל ידיך- איננה הגלות שגלו בבבל אבות ובנים גלות שלימה רק השבי הוא לבנים לבדם והאבות נשארו בארץ, שהיו הרומיים מושלים בארץ ולוקחים הבנים והבנות כרצונם. מעשה בד' מאות ילדים וילדות שנשבו לקלון ועליהם הכתוב אומר כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. (גיטין נב.)

ה) **פסוק סה:** ונתן ה' לך **שם** לב רגז- קא תמה ר' יוחנן היאך איתרמי **דבארץ ישראל** יש לאדם לב רגז לשחוט את חברו. ולא נחה דעתו עד שהודיעו

החבית שהיתה צלולה ונעכרה, אלא קוראין לחובר שידוע ללחוש לנחש ולדרקון בלשונם וברמתם, ולהורידם מעל החבית ובכך להצילה.

אך יודע ר' יוחנן, כי דברי הברית השניה המתממשת מול עיניו, להוסיף היא באה, על הברית אשר כרת אתם בחורב (פסוק טו) והיא הברית שלא תמוש התורה מפינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו עד עולם, ואומר ר' יוחנן: לא כרת הקב"ה ברית עם ישראל **אלא בשביל דברים שבעל פה**, שנאמר כי על פי הדברים האלה בכרתי אתך ברית ואת ישראל. (גיטין ס)

ועל כן עומד ומבקש הוא תן לי יבנה והכמיהה- שהיתה שם סנהדרי גדולה בימי (ר"ה כט: ברש"י) ושושלת הנשיאות של משפחת רבן גמליאל- כל מקום שהנשיא דר שם היתה סנהדרי עמו, וכשמסתלק הוא או בנו למקום אחר גולה הישיבה אחרי- אושא בימי רבן גמליאל (ר"ה לא: וברש"י), ומציל את ר' צדוק שקם לפניו אף בשעות עם הקיסר' ולשאלתו מה כח יש לר' צדוק ענהו: דאכיל חד גמזוז ופשיט עלוהי מאה פירקין.

הצלת כנסת ישראל האמיתית תבוא רק לאותן ממשיכי התורה שבעל פה במסירות נפש' מתוך ידיעה וברורה שרק על ידם ותורתן מתהדק הקשר והברית של הקב"ה עם עמו- אלא בשביל דברים שבעל פה, ואף אם מספרם יהא מועט.

החל הנגף | להסתכל למציאות בעיניים

כל שנותיו של ר' יוחנן בן זכאי מאה ועשרים שנה. מ' שנה- עסק בפרקמטיא, מ' שנה למד ומ' שנה לימד. (ר"ה לא)

משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי... זכר למקדש (ר"ה ל) ומנלן דעבדינן זכר למקדש, דאמר קרא, כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך נאם ה'. כי נדחה קראו לך ציון היא דורש אין לה מכלל דבעיא דרישה.

צום החמישי- תש"פ. יושבים אנו ואבלים על חורבן שני מקדשות, אבל מוסיפים אנו להתבונן בפסוקים ס' וס"א וממשמשים את עצמנו וסביבותינו לראות

ולפיכך, הצורבים המוכרחים לאבד את חירותם, נהפכים להיות מאלו שבפיהם ומעריכים את הדירה בעל כורחה, אך לבם רחוק מסתרי הלב, נמחמת כן הופכת להוותנו ולצערנו יראתם, ליראת אנשים מלומדה.

בהתגלמותם: מכות גדולות ונאמנות וחלים רעים ונאמנים... כל מדוה מצרים אשר יגרת מפניהם ודבקו בך.. גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך.

נגיף מסתורי ששלח הקב"ה לעולמו, ועובר ממזרח שמש עד מבואו ומפיל את נבלת האדם כדומן על פני השדה, וידי האנושות כולה ויושבי ארץ הקדש, רפו מלמצוא ארוכה ורבים שוכבים מורדמים ומונשמים, ואף הבריאים יושבים בדד כדי שלא להדביק ושלא לידבק.

וחולי זה כרוך שוב עם פסוקי נ"ח ונ"ט המנמקים ותולים את החלי הרע והנאמן, באם תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת... ליראה את השם הנכבד והנורא, ובשכחת התורה המפורשת בוהפלא ה' את מכתך שעמידה רב בתורה.

כך גם בימינו | זיהוי התהליכים הפנימיים

ועל כן, חובת ישר הלבב, תלמידו של ר' יוחנן בן זכאי, הלומד כל מה "דכתיב" כמציאות, למיעבד זכר למקדש ולעמוד ניצב בעצמו, ואף שהוא מוקף באנשי דור שאין התורה חביבה עליו, והיינו דור שלומדים תורה ומושיבים ישיבה על קברו של מי שהתחנן בצוואתו המרטיטה:

ב) לא לכתוב שום מאמר... ולא להדפיס תמונת, ולא כמו שרגילין לכתוב ותולדותיו.

ט) אבקש שכל מי שרוצה בטובתי, ילמד כל יום פרק אחד משניות **עד גמר**

י"ב חדש, והבנות יאמרו כל יום עשרה פרקי תהילים גם בשבת וביו"ט.

שהרי אין התורה עצמה חביבה עליהם, אלא תכלית אחרת של כבוד הישיבה הגדולה בעולם.

ועסקני הרישום, המייעדים לכל מוסד תורני את המספר מתאים לו- בכמות ובאיכות - וכל ראש מחירו בכך וכך דולרים, ונגש העם הזה, המה **נגושים ואנוסים** בכל מעשיהם, ואין מניחים אותם לעשות מיראת ה', כי אם מיראת המכריחים אותם על העשיה, והכונסים אותם לקפסולות שמהם אין יוצא ואליהם אין בא.

ולפיכך, הצורבים המוכרחים לאבד את חירותם ואת קשריהם עם הוריהם ומשפחתם, נהפכים להיות מאלו שבפיהם ובשפתם מוקירים ומעריכים את הדירה בעל כורחה, ושנמצאים הם בה, אך לבם רחוק מהם, כי מי יודע מסתרי הלב, ומחמת כן הופכת להוותנו ולצערנו יראתם ליראת אנשים מלומדה, ושכחו את העניין הסגולי של את ה' **אלקיך תירא**.

ועתה יושבים המה על המדוכה היאך יפתח זמן אלול הבעל"ט, היאך ילוקטו הבחורים השבורים הנגושים והאנוסים שזה עתה יצאו ממסגרם ויתקבצו לארבעים ימי רצון באותם בתי כלא מנויילנים ללמוד רובם ככולם את הסוגיות של "**נתרוקנה**", לאחר שנתרוקנו כל מצבריהם הרוחניים ורק בפיהם ובשפתותיהם יכבדו ויוקירו את הרצון לאגדם במסגרת אך לבם רחוק מהם עקב אותם "שטים" ששטו בהם וטיילו בהם לפרוק תסכוליהם ומרירות נפשם.

המציאות חוזרת על עצמה | יש פתרון!

ופוך חזי מה בין בריוניו של בן בטיח שנתחלחלו מעצם המחשבה בחלול השם שיצא כאשר ח"ו יאמרו עליהם האויבים שרבן דקרו ודחפו, ובריוני דידן חורטים על מגניהם שכל מטרתם ושאיפתם היא לדחות את רבותיהם מקפסולותיהם, ושיניחום להסגר בלא רב נכנס ולעשות שם ככל העולה על רוחם ולגלוש בכל אתר ואתר.

ואין לנו אלא לבקש ממלך העולם:

תן לנו ושמר לנו את יבנה והכמיהה- אותם **היחידים** אשר למרות שגולים ל' גלויות עדיין קבועים בלשכת הגזית, אותם המוכנים להיות כר' צדוק הפושט ק' פרקין לאחר אכילת גמזוז אחד, ולואי ונהיה כר' יוחנן בן זכאי המכוון את שעונו על פי מספר הדפין וההלכות ששונה בשעה.

ואז ננחם!

מכתב מיוחד

לט"ו בשבט תשפ"א

..... ארבעים שנה- דבר יום ביומו -מתפרנסים ישראל על מ... לבם לאביהם שבשמים ולשום הליכותיהם, ולחרוץ משפטיהם והכרעה, וללמוד כי כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למ... מקטני אמנה (סוטה מה), ומי גורם לצדיקים שיתבזה [ג' אחרת שיתבונן] לעתיד לבא- קטנות שהיתה בהן שלא האמינו בהקב"ה. (שם)

האם יש מקום עדיין בזמן הזה לאוכלי המן? העד העיד בנו השב שמעתא בהקדמתו (אות ז): זה נשאר לדורות **למשכילים** אשר עליהם נאמר אדם כי ימות באהל.

בני היקרים! אל תטו אחרי אותם שמעוננים ואומרים זמן פלוני יפה לפרנסה (ויקרא- יט כו ברש"י) והגדילו עשות בשנה זו לראשונה בהיסטוריה להושיב בית דין מיוחד שיגזור פרנסה בריוח ויצייד בשטרות הפרנסה הכתובים והחתומים ונסיר מעמנו אמנות אומן כי הוא לבדו הפוצח יד והוא המשביע לכל חי -רצון. וחזקו עלינו דברי רבנו יונה המובאים בשו"ע (סימן נא סעיף ז) שצריך לכוון בפסוק זה ועיקר מה שקבעו לומר תהילה לדוד בכל יום הוא בשביל אותו פסוק שמזכיר בו שבחו של הקב"ה **שהוא משניח** על בריותיו ומפרנסן ואם לא כיון צריך לחזור ולאמרו פעם אחרת. ובמ"ב ס"ק טז- אם לא נזכר עד שכבר אמר מזמורים אחרים ואין לו שהות לחזור מכל מקום יאמר **אחר התפילה** מפותח את ידיך עד סוף המזמור.

גם בעת אשר מדת הדין שולטת בעולם בוטח דוד המלך באותו מזמור ברועו אשר שם בו מבטחו ומודיעו נאמנה: גם כי אלך בגיא צלמות- לא אירא רע כי אתה עמדי.

ניתן לקבל ברוא"ל את המכתב המלא
mlkr811411245@gmail.com

● כי אמרתי עולם - חסד יבנה! ●

כמה מהם המתניו בכליון עיניהם להחל הנף חרמש בקמה או בזמניו לעלות הקומביין הפוגש את השבלים הגבוהות והמלאות בתחילת השדה וצנורותיו פולטים גרגרי חטה משובחת למשאיות הריקות המיועדות לקלטם, לשקלם ולשגרם לטחנות כדי שישתנו לעילויא- קמה המיועד לאפיה, ומעתה הקונדיטור יכול לגבל הקמה ולאפותו, והאדם משבח את המוציא לחם מן הארץ ומדלג לכאורה על כל המעשים שנחסכו ממנו.

הנה לפנינו כי כל הנהגת בני האדם אלו עם אלו מושתתות על "חסד יבנה" מכלול המעשים והפעולות שעשה קודמו.

וכן אותו קונה לחמו במכולת לא שת לבו לצורת הגעת הלחם הטרי והארוז למכלת במאפיית אנג'ל נעו גלגלי התנורים במשך הלילה, בחניון הגדול של אנג'ל הוטענו הכרות באישון לילה על צי הרכבים ובעוד העצל יסוב על מטתו והדלת על ציירה, נפרקו ארגוי הלחם בפתחי המכולות.

דו קיום | הסיכוי היחיד זה החסד

עולם- והנהגתו והליכות בפרט היחיד זה של הספקת הלחם מספרת ומגלה לאיתן האזרחי, כי הוא חייב להיות מושתת ומיוסד על מערכת חסד קודמות שאין אדם סופנם וזוחרם.

וצא ותכפיל את מערכת השווק לעיר כולה, למדינה כולה שלא חסרנו בה מזון דבר יום ביומו, כמה אפשר להעמיק ולראות את גלגלי החסד הסובבים ומקיימים ובונים את העולם.

ולכשתרחיב מבטך ועיונך גם אל החיים האנושיים של איש לרעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק יש לה קיום והמשכיות רק בחסד יבנה.

בקר אחד יפגש האדם בחדר המדרגות את שכנו החילוני או את שאינו שומר תורה ומצות ויקדמנו בברכת בקר טוב מותרת גם קודם שנתפלל, וירצה להדר עוד ולשאלו היאך וכיצד ניתן לסייע בידו ותגובת השכנגדו תהא: פלוני שלמד תורה כמה נאים מעשי, ויתעטר בכתר: ישראל עבדי אשר בך יתפאר.

חסד יבנה- כשירצה הוא להרחיב ולהוסיף לדירתו, ישיש השכן לחתום בעבורו ואף יזמן לסוכת שלום שתפרוס כנפיה גם על משפחת השכנים.

קירוב קרובים ורחוקים | רק במידת החסד

ולכשנעמיק חקר- גם בנין של עולם רוחני בחסד יבנה. הנפש אשר עשו בחרן- אברהם מגייר את האנשים ומקרבן תחת כנפי השכינה. הכיצד?

ידוע לכל מקרב רוחני כי מאור פנים קטן, חצי שעה של לימוד משותף, טפיחה על השכם שלנותן הוא רק בבחינת חסד קטנטן- עולם רוחני שלם יבנה, האדם מתקרב בעצמו, מושך אחריו נער נוסף מידידיו, השעור גדל ומינייהו "איתקלס עילאה".

התיקון השלם | עולם של חסד

וצופה הוא האיתן עד לאחרית הימים.

שהעולם הנבנה בחסד יבוא לתיקונו השלם על ידי כרתי ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי (פ"ט ד') ולעולם ישמר לו חסדו ובריתו- תהא נאמנת לו.

(פ"ט כ"ט)

אברהם אבינו | קיום העולם בחסד

תתן חסד לאברהם, ועל ידי זה זוכה להיות רגל ראשונה במרכבה, והוכן בחסד כסאך ותשב עליו באמת.

ועוד זכה שיאמר מזמור פ"ט על ידו- משכיל לאיתן האזרחי [איתן- קיון שנגמל איתן זה רמב"ם פ"א מע"ז] האזרחי- מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגליו.

ובמזמור זה שר הוא את שירת חייו ובבחינת אשירה לה' בחיי ומתמצת את מפעל חייו להיות קורא בשם ה' אל עולם (בראשית כא לג): פרש הכתוב שהיה קורא בשם ה' המנהיג בכחו הזמן, או שיקראו השמים והארץ- עולם - והודיע בזה שקרא אברהם והודיע לבריות סוד הנהגת העולם בכללו שהוא בשם ה' החסין בכח שיש לו אילות בכולם- רמב"ן שם.

חסדי ה' עולם- אשירה- אותו עולם שהם השמים והארץ המספר כבוד חסדי המקום על יצוריו מכח שם ה' החסין בכח שיש לו אילות בעולם, אשירה זכיתי להכירו בעצמי מאז שהציץ עלי בעל הבירה וגלה לי בהיותי בן ג' שנים- שהוא בעל הבירה, והגיתי דרך של "ויטע שם אשל" שעל ידו הסבתי את תשומת הלב של כל אשר נודמן לו להכנס בארבעת פתחי האהל הפתוח לכל כי ארבעת רוחות העולם ולומר לו תן תודה לבעל פירות האשל שאכלתם משלו, וכסבורים אתם שמשלי אכלתם, דעו כי משל מי שאמר והיה העולם (כ"א לג-ברש"י) וכך זוכה הוא- לדר ודר אודיע אמונתך בפי (תהלים פט א' ב').

וממשיך האיתן להתבונן בספור האמונה בחי העולם ומגלה כי השמים מספרים כבוד קל באופן קבוע ממזרח שמש ועד מבואו ועל כן חלק זה מושלם על ידי השמים "תכין אמונתך בהם", אך החלק של ישמח ה' במעשיו שבארץ איננו צריך להתגלות מיוחדת, אלא כל היוצא מעולמו ומאצטגנינותו ויתחיל להתבונן בהנהגת הבריות אלו עם אלו ובסידור הנאות של כל באי עולם בישוב המדינות יסכים להכריז יחד עם האיתן ולקרוא בקול רם: כי אמרתי- עולם חסד יבנה.

ישמע א-ל | במבט אמיתי הכל חסד

ואכן מבשרי אחזה אלוך. בגזרותי יתברך עלי כבשני בארמונות החסד אשר הקימו בני האדם שכל מטרתם להעלות לארוכת בת עמי.

האדם יוצא מטנופת התשקורת המטלת רפש ובוץ על כל דבר טוב ומתוקן שבחברה האנושית, מגדירה כי האדם לאדם זאב וברוך מכהו בסתר הרשתות שוללת מהמגזר החרדי זכות מכובדתו ומאשימתו בכל נגע ופגע רע, ואנו נהיים בעינינו כחגבים ויוצאים ומחפשים דרכי מילוט מבליסטראות אויבנו.

והנה מזדמן האדם לאותו מקום רפואה ובו הוא נפגש בכל בעלי צלם אלוקים שדאגת הכל נתונה להקל על מכאוביו של הזולת כשלוה חוברים צוותי הרפואה שהם בני ברית, ואותם שאינם בני ברית, ואף אותם מבני ישמעאל שמצחצחים חרבות לשונם וכמלהלה יורים זיקים וטילים ואומרים הלא משחקים אנו, רצים ועומדים מוכנים בצוותות חדרי הניתוח להרדים ולהשתמש באיזמל המנתחים ולשוח ולראות בשוב מטופליו לבריאות איתנה.

כל אדם | החיוב לראות ולהכיר בחסד

וכן אתה מוצא בהתנהלות היום יומיומית של ספוק מזונות האדם כשלא חרש בשעת חרישה, ולא קצר בשעת קצירה, ואף לא דש וטחן אלא שב מתפילתו, סר לחנות המכולת השכונתית בחר לו את הפת המתאימה לו [לבן פרוס, לחם מלא, לחם עיין] נותן דמיה ועורך לפניו שלחן לסעודתו. האם שקל ושער בנפשו כמה עובדי אדמה השכימו קום בימי חשון עת הזרע האמינו בחי עולמים וזרעו.

השבוע פרשת בשלח | זכות ההפצה נתרם ע"י השותפים היקרים:

להצלחת הרב החפץ בעילום שמו שליט"א
בורך מן שמיא בכל מילי דמיטב

הר"ר עמנואל בן יהודה ז"ל
הר"ר חיים ישראל ב"ר משה ז"ל

לעילוי נשמת

לעילוי נשמת